

РЕШЕНИЕ

№ 744

гр. Добрич, 04.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДОБРИЧ, XIV СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стела Ив. Тонева

при участието на секретаря Криста Ст. Кирова
като разгледа докладваното от Стела Ив. Тонева Гражданско дело № 20223230101977 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, съобрази следното:

Производството по делото е образувано по искова молба от „БАНКА ДСК „ АД град С. с ЕИК ***”, с която срещу С. К. К. с ЕГН ***** е предявен установителен иск по реда на чл. 422 от ГПК за установяване на вземане по издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК , издадена по ч. гр.д. № 687/2019 г. по описа на Добрички районен съд за следните суми: -5 336,37 лева, представляваща неплатена главница по договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 28.03,2012г., ведно със законната лихва от 22.02.2019г. до окончателното плащане; -1338,36 лева - договорна лихва за периода от 21.07.2015 г. - 21.02.2019 г.; -258,06 лева - наказателна лихва за периода 27.07.2018 г. - 21.02.2019 г.;

Претендират се разноските в заповедното производство и в производството по настоящото гр.дело.

В условие на евентуалност, ако посоченият по-горе иск за

установяване съществуването на вземането бъде отхвърлен, поради ненадлежно упражнено право на обявяване на предсрочна изискуемост на кредитното задължение преди подаване на заявлението в заповедното производство ищецът претендира за осъждане на ответника, да му заплати следните суми:

-5 336,37 лева, представляваща неплатена главница по договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 28.03,2012г., ведно със законната лихва от 22.02.2019г. до окончателното плащане;

-1338,36 лева - договорна лихва за периода от 21.07.2015 г.- 21.02.2019 г.;

-258,06 лева - наказателна лихва за периода 27.07.2018 г.- 21.02.2019 г.

Излагат се следните обстоятелства:

При условията на договора, кредитът е усвояван на части, чрез преводи по банковата сметка на висшето училище в началото на всеки семестър. Всеки превод е в размер на дължимата такса за обучение за съответния семестър и е бил извършва след представяне на документ от учебното заведение по чл. 10, ал. 3 от ЗКСД - Уверение, удостоверяващо качеството на студент с право да се запише за следващ семестър. Усвоявания са били извършени с преводи към „***“, всеки в размер на 1550 лева, на следните дати: 28.03.2012 г., 14.09.2012 г. и 01.02.2013 г. като общо усвоената сума, представляваща окончателен размер на кредита съгл. чл. 5.5. от Общите условия е 4650 лева. Съгласно договора, за предоставения кредит кредитополучателят дължи фиксирана лихва в размер на 7 % годишно, начислявана върху усвоената част от кредита, включително по време на гратисния период, като се капитализира годишно. Видно от уверение № 2522/30.01.2013 г. крайният срок за полагане на последния държавен изпит по специалност „***“, в която С. К. се обучава е 20.02.2014 г. Това обосновавало гратисен период по

заплащане на погасителните вноски до 20.02.2015 г. и съобразно заложеното в чл. 6 от Договора за кредит - първа падежна дата 20.03.2015 г. Считано от тази дата кредитът е следвало да се погасява на 120 равни месечни вноски. Кредитът е следва да се погасява и при останали условия, предвидени в договора за кредит и приложенията към него. Последните плащания по кредита са направени на 21.07.2015 г. в размер на 97,74 лева и на 20.08.2015 г. в размер на 2,26 лева. След тази дата не са извършвани плащания. Поради неплащане на суми по кредита от страна на длъжника над 90 дни, съгласно чл. 17.1. от Общите условия „Банка ДСК“ е предприела действия по превръщане на кредита в предсрочно изискуем. На 04.10.2018 г. на кредитополучателя е връчена покана уведомление, съдържаща изявление, че банката обявява кредита за предсрочно изискуем. Връчването е осъществено чрез ЧСИ по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК. На 22.02.2019 г. „Банка ДСК“ е подала по пощата заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК срещу С. К. К. да заплати дължими по кредита суми за посочените в заявлението периоди. Въз основа на заявлението е образувано ч.гр.д. № 687/2019 г. по описа на Районен съд Добрич. Искането на „Банка ДСК“ е уважено- издадени са заповед за изпълнение № 527/20.03.2019 г. и изпълнителен лист. С разпореждане от 20.05.2022 г. по ч.гр.д. № 687/2019 г. съдът е указал на „Банка ДСК“, че в едномесечен срок от връчването на съобщението следва да предяви иск за установяване на вземането си. В дадения едномесечен срок са предявени исковете по настоящото производство.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК назначеният особен представител на ответника е депозирал писмен отговор на исковата молба с вх. № 2802/14.02.2023 г. Оспорва основателността на исковете. Твърди, че не е налице настъпила предсрочна изискуемост на кредита и прави възражение за изтекла погасителна давност.

В срока по чл. 131 от ГПК не е депозиран отговор на исковата

молба от ответника. В хода на производството изразява становище за неоснователност на исковите претенции.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 28.03.2012 г. между „Банка ДСК“ АД в качеството на кредитор и С. К. К. с ЕГН ***** в качеството на кредитополучател е сключен договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД. Съгласно договора банката е следвало да отпусне на кредитополучателя кредит в размер на 4650 лева за заплащане на такси за обучение. Срокът на издължаване на кредита е 120 (сто и двадесет месеца), считано от датата на изтичане на гратисния период, който обхваща времето от датата на първото усвояване до изтичане на една година от първата дата за провеждане на последния държавен изпит или защита на дипломна работа съгласно учебния план за съответната специалност и образователно - квалификационна степен.

По подадено заявление от кредитора по ч. гр.д. № 687/2019 г. по описа на Добрички районен съд е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК с № 527/20.03.2019 г. за следните суми: -5 336,37 лева, представляваща неплатена главница по договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 28.03,2012г., ведно със законната лихва от 22.02.2019г. до окончателното плащане; -1338,36 лева - договорна лихва за периода от 21.07.2015 г. - 21.02.2019 г.; -258,06 лева - наказателна лихва за периода 27.07.2018 г.- 21.02.2019 г.

Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал.5 от ГПК.

С разпореждане от 20.05.2022 г. съдът е указал на заявителя, че може да предяви иск за установяване на вземането си по издадената заповед за изпълнение.

В дадения едномесечен срок е предявен искът по настоящото дело.

Вещото лице Е. Й. установява в заключението си по назначената съдебно –икономическа експертиза следното:

Извършвани са усвоявания по договора за кредит съобразно неговите условия - по сметка на кредитополучателя и по сметка на „***“ в размер на общо 4650.00 лв., от които :

- 1550.00 лв., усвоени на 28.03.2012 г. с основание „УСВ ЦПК първи етап,, ,преведени по сметка на *** на 29.03.2012 г. с основание „такса семестър ***,, с изписано ЕГН на ответника

- 1550.00 лв. ,усвоени на 14.09.2012 г. с основание „УСВ на етап 1949/14092012 ,, ,преведени по сметка на *** на 14.09.2012 г. с основание,, сем.такса 7 семестър ф.н.***/спец.***,,

- 1550.00 лв., усвоени на 01.02.2013 г. с основание „ С. К. К. вх.221006135/01022013, преведени по сметка на *** на 01.02.2013 г. с основание „такса семестър ном.***“

- Общият размер на дълга по кредита съгласно клаузите по договора и Общите условия към 20.03.2015 г. (първата падежна дата след изтичане на гратисния период), за целия срок на кредита до 20.02.2025 г. е в размер на 7658.56 лв., включващи главница в размер на 5496.40 лв. и договорна лихва в размер на 2162.16 лв.

- Извършени са погашения по кредита от страна на кредитополучателя след изтичане на гратисния период, а именно от 20.03.2015 г. до 20.08.2015 г. вкл.,в размер на общо 321.36 лв., осчетоводени за погасяване на 319.10 лв. за 5/пет/ месечни вноски в пълен размер по 63.82 лв. с падежи за плащане 20.03.2015 г. до 20.07.2015 г. и 2.26 лв. частично за договорна лихва по месечна вноска с падеж 20.08.2015 г.

- Налице е забава от страна на длъжника при плащанията на суми по главница/лихви по договора за кредит към дата 04.10.2018 г. със

1142 дни - на 38 / тридесет и осем/ месечни вноски, с падежи за плащане от 20.08.2015 г. до 20.09.2018 г и към 06.07.2022 г. (датата на подаване на настоящата искова молба) с 2513 дни - на месечни вноски с падежи за плащане от 20.08.2015 г. до 20.01.2019 г.

-Дължимата сума по главницата по договора за кредит / като се отчита превръщането на кредита в предсрочно изискуем / към датата на подаване на заявлението, към датата на подаване на исковата молба и към датата на изготвяне на счетоводната експертиза, е в размер на 5336.37 лв.

- Дължимата договорна (възнаградителна) лихва за претендиращия период, е в размер на 1338.36 лв.

- Дължимата наказателна лихва за претендиращия период, е в размер на 258.06 лв.

Съдът кредитира заключението, неоспорено от страните и изготвено от лице, притежаващо необходимата квалификация и знания.

При тази фактическа обстановка, съдът намира следното от правна страна:

Предявени са обективно съединени иски с правно основание по чл. 422 ГПК във вр. с чл. 79, във вр. с чл. 240, ал. 1 от ЗЗД и по чл. 86 от ЗЗД.

В условията на пълно и главно доказване ищецът установи наличието на валидно облигационно отношение с ответника, възникнало въз основа на договор за потребителски кредит.

Ищецът е изпълнил задължението си по договора и е предоставил заемната сума на ответника.

Заключението по съдебно-счетоводната експертиза установява неплатени задължения по сключения договор за кредит в размерите, претендирани в исковата молба.

Относно настъпването на предсрочната изискуемост на кредита:

Съгласно заключението на вещото лице е налице забава от страна на длъжника при плащанията на суми по главница/лихви по договора за кредит към дата 04.10.2018 г. със 1142 дни - на 38 /тридесет и осем/ месечни вноски с падежи за плащане от 20.08.2015 г. до 20.09.2018 г.

Съобразно приетото в т. 18 от Тълкувателно решение № 4/2013 г. по тълкувателно дело № 4 от 2013 г. на ОСГТК на ВКС, предсрочната изискуемост по същността си представлява изменение на договора, което настъпва с волеизявление само на едната от страните и при наличието на две предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Последиците от предсрочната изискуемост настъпват от момента, в който длъжникът е получил уведомлението.

Волеизявлението на банката-кредитор за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита е достигнало до адресата – длъжник в заповедното производство .Кредиторът възложил уведомяването за предсрочна изискуемост да се извърши от ЧСИ по реда на чл. 18 , ал.5 от ЗЧСИ.

Връчването на изявлението за обявяване на кредита за предсрочно изискуем е удостоверено със съставен от връчителя формуляр – уведомление, което е залепено по реда на чл. 47 от ГПК и съставена от връчителя разписка с предвидено във формуляра съдържание, отразяваща датата на залепване на уведомление .Въз основа на разписката с констативен протокол от 05.10.2018 г. съдебният изпълнител е удостоверил датата и начина на връчването.

Ответникът не ангажира доказателства, от които да се установи, че е платил процесните суми.

Горното обосновава основателност на исковете и същите подлежат на уважаване в размерите, установени със заключението на вещото лице .В полза на заявителя се дължи и законна лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението до окончателното

изплащане.

С възражение по чл. 414 , а1 от ГПК длъжникът е заявил възражение за погасяване на вземанията по давност.

Уговореното между страните връщане на предоставената в заем сума на погасителни вноски не превръща договора в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение задължението на части.

Приложима по отношение на това задължение е общата 5-годишна давност по чл. 110 от ГПК, изчислена от датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита.

Съгласно клаузите на договора срокът за издължаване на кредита е 120 месеца от датата на изтичане на гратисния период, който обхваща времето от датата на първото усвояване до изтичане на една година от първата дата за провеждане на последния държавен изпит или защита на дипломна работа съгласно учебния план за съответната специалност и образователно- квалификационна степен.

Видно от уверение № 2522/30.01.2013 г. крайният срок за полагане на последния държавен изпит по специалност „***“, в която С. К. се обучава е 20.02.2014 г. Това обосновава гратисен период по заплащане на погасителните вноски до 20.02.2015 г. Крайният срок за връщане на кредита е 20.02.2020 г. Заявлението за издаване на заповедта за изпълнение е подадено 21.02.2019 г.

Следователно, вземанията на банката по сключения договор за кредит не са погасени по давност.

Предявените искове подлежат на уважаване в размерите, установени със заключението на вещото лице. В полза на заявителя се дължи и законна лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението до окончателното изплащане.

По отношение на разноските:

При този изход на спора, в полза на ищеца се поражда правото да

му бъдат заплатени направените разноски.

В заповедното производство ищецът е направил разноски в размер на 138.66 лева държавна такса и 150.00 лева юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в производството по гр.д. № 1977 / 2022 г. на Добрички районен съд на ищеца се дължат разноски в размер на 178.32 лева държавна такса, 400.00 лева хонорар вещо лице и 993.28 лева –възнаграждение за особен представител.

Водим от горното, Добричкият районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между „БАНКА ДСК,, АД град С. с ЕИК *** и С. К. К. с ЕГН *****, че С. К. К. с ЕГН ***** дължи на „БАНКА ДСК,, АД град С. с ЕИК *** по заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК, издадена по ч. гр.д. № 687/2019 г. по описа на Добрички районен съд следните суми: **-5 336,37 лева**, представляваща неплатена главница по договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 28.03,2012г. , ведно със законната лихва от 22.02.2019г. до окончателното плащане; **- 1338,36 лева**- договорна лихва за периода от 21.07.2015- 21.02.2019 г.; **-258,06 лева** - наказателна лихва за периода 27.07.2018- 21.02.2019 г.

ОСЪЖДА С. К. К. с ЕГН ***** да заплати на „БАНКА ДСК,, АД град С. с ЕИК *** разноски в производството по ч. гр.д. № 687/2019 г. по описа на Добрички районен съд в размер на 138.66 лева държавна такса и 150.00 лева юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА С. К. К. с ЕГН ***** да заплати на на „БАНКА ДСК,, АД град С. с ЕИК *** разноски в производството по гр.д. № 1977/2022 г. по описа на Добрички районен съд в размер на 178.32 лева държавна такса , 400.00 лева хонорар вещо лице и 993.28 лева –

възнаграждение за особен представител.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Добрички окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Добрич: _____